పైడిబిళ్ళ పూలజడ

"కాటుక కంటి నీరు చనుకట్టు పయింబడ" వంటి వర్ణన చేసే వీల్లేదుగానీ మొత్తానికి దీన అతిదీనంగా ఏడుస్తోంది. పదహారు వెళ్లి పదిహేడు అడుగెట్టిన ప్రాయం ఆమెది. అయినా అయిదారేళ్ల పసిపిల్లల చేష్టలు, మారాం చేయడం వంటివి ఆమెను విడిచి పెట్టలేదు. తను యౌవనవతి అన్న భావమే కనిపించదామెలో. ఆడామగా పిల్లా పీచులతో సమానంగా వ్యవహరిస్తుంటుంది. అప్పటికీ యింట్లో వాళ్ల అదుగుకొక్కటి చొప్పున ఆంక్ష పెడుతుంటారు. అయినా వాటిని ఖాతరు చెయ్యదామె.

"కాలికి బురదైతే కడుక్కోలేని మధ్యతరగతి ముష్టి బ్రతుకులే మనవి. దాని మితి మీరిన చనువుని, అమాయకత్వాన్ని ఆసరాగా చేసుకుని ఏ వెధవైనా చొరవ చేస్తే ఏమిటి దారి? ఇంటిల్లి పాదీ కట్టకట్టుకు వెర్లో దూకాలి. అందుకనే దాన్ని కాళ్ల చేతులూ కట్టిపడేసి ఇంట్లోనే కూర్చోబెట్టు" అని దీన తండ్రి పంచనాదం గారు భార్య కమలమ్మతో అనేకసార్లన్నాడు. ఆయన అలా అనడం, అందుకామె గాను గెద్దులా తలవూపడం రానురాను ఒక ఆనవాయితీగా మారిపోయింది. ఎందుకంటే తన కూతురు మీద విపరీతమైన ప్రేమాభిమానాలు కమలమ్మకి. కమలమ్మంటే పంచనాదం గారికి రవంత భయం. అందుకని...

అప్పుడప్పుడు లేచే మబ్బులు అవనికి సూర్యుణ్ణి దూరం చేస్తున్నట్టే ఎంత గొప్ప ప్రేమాభిమానాలున్నా అప్పుడప్పుడు కసుర్లు విసుర్లు తప్పవు..ఎవరి విషయం లోనైనా.

ఆ రోజు తలవాచేట్లు చీవాట్లేసింది కమలమ్మ దీనని. అందుకే దీన అలా దీనంగా ఏడవ డం. అందుక్కారణం..? తనకి పూలజడ వెయ్యమని అడగడం. అలా ఆరోజు మొండి పట్టు పట్టి అడగడాని క్కారణం..రోహిణి!

వేసవి వస్తూ వస్తూ వసంతాన్ని తోడు తెస్తుంది. వసంతం...మామిడి చిగుళ్ళా మల్లెల గుబుళ్లనీ, వసంత కోయిలల్ని వెంట తెచ్చుకుంటుంది. ఋతువులో ఏ వీధిలో చూసిన మల్లెల రాశులే. మల్లెపూలు ప్రతి స్త్రీ మనసూ కోరికతో బుసకొడ్తుంది. అదీగాక మల్లెలకీ మగువలకీ మధ్య మధురాను బంధమే గాక, ఆ రెండు జీవితాల మధ్య అనేకానేక సామ్యాలు కనిపిస్తాయి. అందుకే మల్లెపూలు అంటే ఆడవాళ్లకి మక్కువ.

ఆ రోజు సాయంత్రం దీన స్నేహితురాలు రోహిణి తెల్ల నాగులాంటి పూలజడతో ప్రత్యక్షమైంది దీన ఎదుట.

పెరట్లో కూర్చుని చిరిగిన ఓణీని కుట్టుకుంటున్న దీన సూది, దారం ప్రక్కన పెట్టేసి "హాయ్ రోహిణీ" అంటూ పైకి లేచింది ఆనందంగా, ఆవేశంగా బండెడన్ని పరిమళాలు అక్కడికి ప్రవహించడంతో ఉరువేలా తరంగమైంది దీన.

"ఏయ్! ఎప్పుడడేయించుకున్నావే పూలజడ" రోహిణి భుజాల్ని పట్టుకుని సర్రున వెన్నక్కి తిప్పి జడనే సున్నితంగా నిమురుతూ తన్మయురాలైంది.

జడలో మల్లెలతో బాటు కనకాంబరం వంటి పలు రకాల పూలున్నాయ్. సౌందర్య శిఖరం మీదికి తీర్చిన వెన్నెల మెట్ల దారిలా వుంది జడ. దగ్గరగా వున్నందువల్లనేమో మల్లెల కన్నెతనాల ఒత్తిడి ఒకలాంటి తమకం కలిగిస్తోంది. జడనే సున్నితంగా నిమురుతూ అరమూత కళ్లతో నిల్చుండి పోయిందామె.

"ఏమిటే తల్లీ! జడనేం కొరుక్కుతింటు న్నావా ఏం?" పెద్దగా నవ్వింది రోహిణి. ఎప్పుడూ చిరునవ్వుతో సరిపెట్టే రోహిణి అప్పుడు అలా పెద్దగా మనస్ఫూర్తిగా నవ్వడానికి కారణం కేవలం పూలజడ వేయించుకోవడమే అనుకుంది దీన.

తనూ పూలజడ వేయించుకుని ఆమెలా అందరికీ చూపించి బిగ్గరగా గుండెల నిండుగా నవ్వేదెప్పుడు?

రోహిణి చేతుల్ని ఆప్యాయంగా పట్టుకుని మంచం మీద కూర్చోబెడుతూ అడిగింది దీన.

"ఎంతయిందే ఖర్చు"

"పదిహేను రూపాయలట"

అమ్మో పదిహేను రూపాయలే!"

"అప్పటికీ పూలు చాలా చౌకగా దొరికేయట."

"అదృష్టమంటే నీదేలేవే! నిన్ను చూస్తోంటే నిండుగా కన్నుల పండగ్గా వుంది. మహాలక్ష్మిలా వున్నావంటే నమ్ము ఒసేయ్ ఎవరిదగ్గరా ఎక్కువ సేపు ఆగకు. అలాగే చూసి చూసి దిష్టి పెట్టగలరు"

"ఎవరి దిష్టోయేంఖర్మ ముందు నీ దిష్టే కొట్టేట్టుంది" మళ్లీ పెద్దగా నవ్వింది రోహిణి.

"పోవే" అలకగా చూస్తూ అంది దీన.

"నేను మళ్లీ వస్తానే యింకా చాలా మందికి చూపించాలి ఫోటో తీయించుకోవాలి. సినిమా కెళ్లాలి. ఓహ్ బోల్డంత పనుంది. వస్తానూ" అంటూ ఎంత వేగంతో వచ్చిందో అంతే వేగంతో వెళ్లిపోయింది రోహిణి.

పూలజడ ఎలావేస్తారు! నీకు ఎవరు వేశారు. ఎంతసేపట్లో వేస్తారు. ఇత్యాది ప్రశ్నలు అడగాలని వున్నా ఆమె వేళ్తోంటే మిన్నకుండి పోయింది దీన.

దీన మనసు మనసులో లేదు. రోహిణి వేసుకున్న పూలజడ వెంట పారిపోయింది.

ఇంట్లోకి నడిచిందామె కుట్టుకుంటున్నఓణీ అక్కడే వదిలేసి. బియ్యంలో రాళ్లేరుతూ కనిపించింది కమల్లమ్మ.

"అమ్మ...రోహిణి వచ్చింది. చూశావుటే"

"ఆ..చూశాన్లే వాళ్ల జుట్టున్నవాళ్లే తల్లీ! ఏకొప్పైనా పెట్టుకోగలరు. వాళ్ల నాన్న ఒక్క సంతకం చేసేడంటే వందలు వానలై కురుస్తాయిట. వాళ్లకీ మనకీ పోటేయా?" దీన మనసు లోని కోరిక గమనించినట్టు తన మాటలిని కూతురు మరినోరెత్తకుండేటట్లు మాటాడిందామె.

అదేమీ పట్టించుకోలేదు దీన.

"అమ్మా నేనూ పూలజడ వేసుకుంటానే" బిడియమూ భయము ఆమెకళ్లలో జమిలిగా ప్రతిఫలించేయి.

కూతురువేపు పురుగును చూసినట్లో చూసింది కమలమ్మ.

"ఏమిటీ పూలజడ వేయించుకుంటావూ. పూలజడ సరేగానీ రాత్రి అన్నంలోకి పచ్చడి గురించి ఆలోచించనీ. ఇంత వయస్సొచ్చింది ఏది అడగాలో ఏది అడక్కూడదో మన పరిధి ఎంతవరకో అనేది తెలీదు. పూలజడ కావాలిట పూలజడ.

ఏదీ..ముందా పోకిరీ దాన్ని పిలువు. హాయిగా కూర్చున్న దానికి. మాయదారి దురద తగిలించి పోయింది. అదిగాని యింకోసారి ఈ యింటికొస్తే కాళ్లిరగ్గొడతానని చెప్పు" కన్నెర్ర జేసింది కమలమ్మ.

"తిడితే నన్ను తిట్టు నా స్నేహితురాల్ని తిడతావేం?"

"ఓయబ్బో ఒపూటకి కూటికి గతిలేక పోయినా ఎంత లావు రోషం. మాకూ వున్నాయి రోషాలు, ఆశలు. ఒక్కడి రెక్కల కష్టం మీద యిందరం బ్రతుకుతున్నాం. ఎక్కడి కోరికల్ని అక్కడ త్రుంచెయ్యక పోతే మనం మనుషుల్లా బ్రతకడం అసాధ్యం పో..పోయి పని చూసుకో" కన్నీళ్లు చిప్పిల్లేకళ్లతో కోపంగా ఆజ్ఞాపించింది కమలమ్మ.

గుండెల్నెవరో ఉక్కు హస్తాలతో మెలితిప్పుతున్నట్టు బాధగా మెలికలు తిరుగుతూ పెరట్లోకి పారిపోయింది దీన.

ఒక్కగానొక్క కూతుర్ని గదా! అడక్కడక్క అడిగిన దాన్ని అందిస్తే ఏం పోతుంది? ఏం వరాలడిగేనా.వరహాలడిగేనా?

పూలజడేగా!!

అన్నయ్యవాళ్లకి పెళ్లికానప్పుడు నయం తనని ప్రేమగా చూసుకుంటూ అడిగింది అడిగినట్లు కొనిపెట్టేవాళ్లు. పెళ్లై ఆయిద్దరూ విడిపోయి ఎవరిదారి వారిదనుకుని ఎటో ఎగిరి పోయేక తన మొహం చూసే దిక్కు కరువయ్యేరు. నాన్న వున్నాడంటే అన్నం కూరలకి సంపాయించేలోపు అటూ యిటై పోతున్నాడు.

ముక్కు పుటాలదురుతుండగా కళ్లుటపటపలాడించిందామె. కనురెప్పల గట్లమీద నిలబడ్డ కన్నీటి చుక్కలు జారి ఒళ్లో రాలినాయ్.

ఇంతలో ఇంట్లోంచి సూర్యం గొంతు వినిపించింది.

"ఏంటకయ్యా! యింకా బియ్యం ఏరే దగ్గరే వున్నావు" ప్రక్క వాటాలో వుండేవాళ్లకి వుండేంత చనువును పూర్తిగా ఉపయోగించుకున్నాడతను.

"ఏం చేస్తాం బాబూ ఇందాక తెచ్చియిచ్చేడాయన బియ్యం. వాటిని ఉడకేసి పెడతే..వేళకి పస్తులుండకుండా ఏం గంజినీళ్లో పోసుకు త్రాగుతాం" మొహం కాస్తంత ప్రసన్నంగా వున్నా మాటలో అదిమిపెట్టిన బాధ కనిపించి వినిపించింది.

ఆ మాట విన్నదే తడవుగా జేబులోంచి అయిదురూపాయల నోటు తీసి "అక్కయ్యా..మరోలా అనుకోకపోతే దీనితో మంచి కూర చేసుకోండి" అంటూ అందివ్వబోయేడు సూర్యం.

"ఏం బాబూ మా స్థితికి జాలి పడుతున్నావా? ఒకప్పుడు ఈ చోట పువ్వులమ్మేయి బాబూ ఈ "కట్టెలు!" పైకి లేచి వంటపాత్ర అందుకుంటూ అందామె అసలు అతన్ని గమనించనట్లే.

"ఇది జాలి పడ్డం కాదక్కయ్యా సాటి మనిషికి సాయపడడం. ఒక్క బావయ్యగారి వానాకాలపుసంపాదన మీదేగా మీ కుటుంబం గడవాలి. ఆదాయం తక్కువని వచ్చే అవసరాలు ఆగిపోతాయా అవసరాల్ని తీర్చుకోలేని అసహాయతలో వున్నామని అర్ధాకలితో పండుకుంటామా. ఇంద తీసుకో. పోనీ అప్పుగా యిస్తున్నాననుకో" ఆమె చేతిలో వుంచబోయేంతలో చెయ్యి వెనక్కి దీసుకుంది కమలమ్మ.

"అప్పు అడగడం పుచ్చుకోవడం, యివ్వలేక యిక్కట్లపాలవడం మా యింటావంటా లేదు".

[illegible]

"అక్కయ్యా! నీకే గనక ఓ ఉద్యోగం చేసే తమ్ముడుండి. ఇలా సాయం చెయ్యబోతే అప్పుడూ యిలాగే అంటావా? అలాగని సొంత తమ్ముణ్ణే, మాటవరసకి తమ్ముడైన వాణ్ణి ఒక గాట్లో కట్టెయ్య మనడం లేదు. నీ తమ్ముడే ఈ రూపంలో వచ్చాడనుకో. సాయం చేసే స్తోమత లేనపుడు మౌనంగా వుండడంలో మాటల్తో వెళ్ళబుచ్చడంలో తప్పులేదు. కాని సాయం చేసే అవకాశం వుండీ పిసినారిలా వుండడం మానవత్వాన్ని కోల్పోవడమే అవుతుంది. నిన్ననే జీతం అందుకున్నాను. కావాలంటే యింకో పదీ తీసుకో"

సూర్యం మాటలకు కొంచెం మెత్తబడినట్లు కనిపించింది కమలమ్మ.

సూర్యం తాలూకాఫీసులో ఎల్డీసీగా పన్జేస్తున్నాడు. ఇటీవలే ఈ వూరికి ట్రాన్స్‌ఫరై భార్యాసమేతంగా వచ్చేడు. భార్య కాన్పుకి నెలలు దగ్గరపడడంతో పుట్టింటికెళ్ళింది. భార్య పుట్టింటికెళ్ళడంతో సాగరతరంగాలా మిడిసిపడే వయస్సుకి విరుగుడు లేక పోయింది. సమయానికి తన ప్రక్క వాటాలో వుంటున్న దీన కనిపించిందివలవేసేడు. వలయాకారంలో పరిచిన వల మధ్యకి ఆమె ఎప్పుడొస్తుందా తన కోరికెప్పుడు చల్లారుతుందాని గుటకలు మింగసాగేడు.

అతని మాటలన్నా, అతనన్నా దీనకి అదోరకమైన యిష్టం. అతని మాటల్ని గమనించి వర్షించే కళ్ళని తుడుచుకుని ఇంట్లో కొచ్చింది. ఎర్రగా వాచివున్న ఆమె కళ్ళని ప్రశ్నార్థకంగా చూసేడు సూర్యం. "ఏమిటే కళ్ళలా వున్నాయి? కొంపదీసి కండ్ల కలక కాదుగాదా!"

"కండ్లకలక్కాదు. పాడుకాదు. అసలే అర్థాకలితో చస్తోంటే దానికి పూలజడ కావాలట. ఇంతతెలిసి వుండి కూడా అది కోరవలసిన కోరికేనా యిది" అంది కమలమ్మ సూర్యాన్నే చూస్తూ.

సూర్యం ఆలోచనలో పడ్డాడు.

ఈ అవకాశాన్ని తను తెలివిగా ఉప[illegible]గించుకుంటే? బహుశా యింతకన్న [illegible]ం అవకాశం మళ్ళీ రాకపోవచ్చు!

[illegible]డకీ కొట్టానికి తగలకుండా కమలమ్మకి నాలుగు ఓదార్పు మాటలు చెప్పి బైటికెళ్ళి పోయేడు ఏదో అర్జెంటు పనుందని.

అర్జెంటు పనిపెట్టుకుని కూడా యిటువేపు వచ్చేడంటే, అంతకన్నా అర్జెంటైన పనివుందా యిక్కడ అని ఆలోచించక పోలేదు కమలమ్మ. సూర్యం యిచ్చిన పదిహేను రూపాయలు ఆమె ఆలోచనల్ని నొక్కేశాయి.

కనీసం సూర్యమైనా తనని సపోర్ట్‌చేసి పూలజడ వేయిస్తాడేమోనని ఎంతగానో ఎదురు చూసింది దీన. తన ఆశ నిరాశ కావడంతో తిరిగి పెరట్లోకి వచ్చి ఓణీకుట్టుక్కోవడంలో మునిగి పోయింది. ఆమె కళ్ళలో రోహిణి వేసుకున్న పూలజడే కదలాడుతోంది వెయ్యి పూలజడలుగా.

తన ప్రక్కగా ఏదో "దబ్"మని పడ్డ చప్పుడయ్యేసరికి ఊహల్లోంచి తేరుకుని ఆ కాగితపు ఉండవేపు చూసింది లోపల పెద్దరాయి వుంది. రాయిని అవతలపడేసి కాగితాన్ని భయం భయంగా చేతిలోకి తీసుకుంటూ సూర్యం వాళ్ల వాటా వేపు చూసింది. పెరటిగోడ మీంచి దొంగలా నక్కి నక్కి చూస్తున్న సూర్యం కనిపించేడు. అతని కళ్ళలో భయము,ఆశ,సంధిగ్దత, ఉత్సుకతలు జమిలిగా.

అతని మోహం వేపు చూసి చిన్నగా నవ్వుకుని కాగితం చదవడం ప్రారంభించింది దీన.

దీనా!

అందరాడపిల్లలకు మల్లే నీకూ కోరికలుండడంలో తప్పులేదు. కాని ఏం చెయ్యగలవు. కాణీ దొరకడం గగనమైపోయే కుటుంబంలో చిక్కుకున్నావు. అది నీ దురదృష్టం. నువ్వు పూలజడవేయించుకునేందుకు నేనిస్తాను డబ్బు. ఇవాళ రాత్రి పదయ్యాక ఒంటరిగగా పెరట్లో వెయిట్ చేస్తూవుండు. ఇంతకుమించిన అవకాశం యిహరాదు నీకు. ఆలోచించుకో..ఇందులో బలవంతం ఏమిలేదు. నీకు మనస్ఫూర్తిగా యిష్టముంటేనేరా"

చదవడం పూర్తి చేసి పెరటి గోడవేపు చూసిందామె.

సూర్యం లేదు.

ఆలోచనలో పడింది దీన.

నాగరికత పేరు చెప్పి ఎంతమంది చెడిపోవడంలేదు. వాళ్లలో తనూ ఒకర్తె అవుతుంది. తనకి

ఎటువంటి ప్రత్యేకతా అక్కర్లేదూ. జీవితంలో ఒక్కసారైనా రోహిణి పూలజడ లాంటిదే తనూవేసుకుని వూరంతా తిరగాలి. ఇప్పుడు ఈ పరిస్థితుల్లో అది అసాధ్యం. ఒకవేళ భవిష్యత్తులో అల్లాంటి యోగం పడుతుందా అంటే అంతడబ్బు పెట్టి పూలజడ వేయించే భర్తని తెచ్చే స్థితిలో లేదు నాన్న.

భవిష్యత్తును నమ్ముకుని ఆఖర్న నవ్వుల పాలుకావడం కన్నా వర్తమానాన్ని ఉపయోగించుకుని సంతృప్తిగా నవ్వుకోవడం ఉత్తమోత్తమం.

చీకటిపడింది అప్పుడే అయినా సంధ్య చెరిగిపోలేదు. వెలుగు నీడల మధ్య జరిగే వింత పెనుగులాటకి వేదికలావుంది ఆకాశం.

ఆమెలోని "నిజమైన ఆడది" నిద్రలేచింది. చిన్నపిల్లమనస్తత్వం నిద్రపోయింది.

పూలజడకి నిండు జీవితానికి మధ్య బేరీజు వెయ్యడం ప్రారంభించింది.

జీవితం శాశ్వతం

పూలజడ క్షణికం

పూలజడకోసం తను చేయబోయే తప్పు తనలాంటి నిస్సహాయులు,పిరికివాళ్ళు జీవితాంతమూ మొయ్యాలి.

జీవితాన్ని గురించి ఆలోచించి భయపడి వచ్చిన అవకాశాన్ని వదులు కోవడమా!

ధైర్యం చేసి అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకోవడమా!

"దీనా?"

దీన ఆలోచిస్తోంది.

"దీనా?"

దీన ఆలోచిస్తోంది.

"ఒసేయ్ దీనా?"

దీన ఆలోచిస్తోంది.

చేతిలోని కాగితాన్ని తదేకంగా చూస్తూ ఆలోచిస్తున్న దీనని చూసి "ఏమిటే అదీ"అంది కమలమ్మ, అనుమానంగా.

మౌనంగా ఆమె చేతికిచ్చింది కాగితాన్ని, దీన.

విషయం అర్థమైన కమలమ్మ కోపం, దుఃఖం కలగాపులగమైన కళ్లతో చూసింది కూతురి వేపు.

"చూడవే నీ కోరిక ఎటుదారి తీసిందో. ఈదారి వెంబడే వెళ్తే ముందు ముందు పూలజడలే కనిపిస్తాయి. ఆ తర్వాత నేనే ముళ్లకిరీటాలు సిలువలు ఎదురయ్యేది. ఆ సూర్యంగాడు...నిప్పులాంటి కుటుంబంలో నీకు యిటువంటి ఉత్తరం రాయడానికి కారణం! నీ గొంతెమ్మ కోరిక. ఎందుకే ఈ కోరికలు, తర్వాత కన్నీటిచా రికలు నమ్మల్ని వీధిలో తలెత్తుకు తిరక్కుండా చెయ్యడానికా"

తల్లి మాటలు విని [illegible]గ్గరగా యేడ్చింది దీన.

"అక్కయ్యా అక్కయ్యా అంటూ యిం[illegible] దుర్మార్గానికి ఒడిగడతాడా [illegible] చూడు వాడికే గతి [illegible] ఉత్తరాన్ని సరిజేస్తూ [illegible] కమలమ్మ.

గోడచాటున [illegible]కోసం ఎదురుచూస్తున్న సూర్యం గుండెల్లోకి పెద్ద ఉక్కుగుండు విసిరేసినట్లయ్యింది.

*   *

మర్నాటి సాయంత్రం పెందరాళే వచ్చేడు పంచనాదం. వస్తూనే "అమ్మా దీనా..."అంటూ పిల్చేడు.

"ఏమిటి నాన్నా" తలెత్తి చూసింది ఏదో చదువుకుంటున్న దీన.

"ఏం లేదమ్మా..పూలజడ వేయించుకోడానికి డబ్బుతెచ్చాను. రామ్మా. వెళ్లి పూలు, యింకా కావల్సినవేవో తెచ్చుకుందూగానీ.."కూతురి మొహంలోకి ప్రేమగా చూస్తూ అన్నాడు పంచనాథం.

[illegible] ఆశ్చర్యపడింది దీన.

తర్వాత "నాకు పూలజడవద్దు నాన్నా"అంది మెల్లగా.

[illegible] వంటింట్లోంచి [illegible] కమలమ్మ ఆశ్చర్యపడింది. తర్వాత [illegible]. "అలిగినంతవరకు చాల్లే. బజారెళ్ళిరా".

"[illegible] నాకు [illegible] పూలజడ వేయించుకునేటపుడే [illegible] ఇంట్లో వస్తువుల్ని కుదవ [illegible] పూలజడ వేయించుకునేటంత అవసరమేంలేదు. ప్రస్తుతం. ఎన్నాళ్లుగానో మనింట్లో వుంటూ వస్తున్న వెండిగిన్నెని కుదువ బెట్టేందుకు మీకు చేతులెలా వచ్చాయి."

దీన మాటలకి భార్యాభర్తలిరువురూ అవాక్కయ్యేరు. *